

Version 1.00

Projekt 7569

Upprättad 2022-07-05

Reviderad

A stylized, light-colored silhouette of a tree with many branches and small leaves, set against a dark olive green background. The tree is positioned on the left side of the page, with its branches extending towards the right.

Naturvärdesinventering tillhörande detaljplan del av Hult 1:13, Hammarö Kommun

1 Sammanfattning

En naturvärdesinventering har skett i samband med arbetet att ta fram en ny detaljplan för att undersöka om området hyser värdefulla livsmiljöer och/eller arter som indikerar högt naturvärde.

Området består till stor del av skogsmark, men i området finns även ett kalhygge, vägar, tomtmark samt ängsmark.

Skogsmarken är ofta flerskiktad och ställvis finns ett rikligt inslag av löv samt områden med död ved, främst kopplat till ett lövrikt område i öster. Två delområden i öster är klassade till naturvärdesklass 3 respektive 4.

I området finns en mycket fin ängsmark med flera hävdgynnade arter, bland annat flera arter av orkidéer och halvgräs. Ängsmarken klassas till naturvärdesklass 2 och har ett mycket högt skyddsvärde. Området bedöms som fullgod Natura 2000 habitat, 6510, slåttermarker i låglandet. Detta objekt fortsätter även öster ut utanför planområdet, där har det dock kommit in invasiva arter i form av blomsterlupin, dessa måste bekämpas för att inte naturvärdena ska försvinna i området.

I områdets ytterkant i söder, i närheten av en våtmark, fångades en åkergroda som är fridlyst både som art och dess livsmiljö.

Inventeringen är gjord enligt den standard som är framtagen för naturvärdesinventering, SS 199000:2014.

Henric Ernstson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	2
2	Bakgrund / Inledning.....	4
3	Syfte med naturvärdesinventering.....	4
4	Avgränsning och metodik.....	4
4.1	Nivå och detaljeringsgrad.....	4
4.2	Naturvärdsarter	4
5	Karteringsunderlag.....	4
5.1	Artfynd.....	5
6	Allmän beskrivning av området	5
7	Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt.....	8
7.1	Naturvärdesobjekt 1.....	9
7.2	Naturvärdesobjekt 2.....	10
7.3	Naturvärdesobjekt 3.....	11
7.4	Naturvärdesobjekt 4.....	12
7.5	Värdeelement G.....	12
7.6	Fridlysta kärlväxter.....	13
8	Referenser:	14
8.1	Referenser internet:.....	14
9	BILAGA 1	15
10	BILAGA 2	16
11	BILAGA 3	17

2 Bakgrund / Inledning

Naturvärdesinventeringen är initierad av detaljplaneprocess.

3 Syfte med naturvärdesinventering

Syftet med inventeringen är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa. I rapporten finns ett eget kapitel som beskriver områdets övriga karaktärer utifrån naturmiljö även om dessa inte bedöms nå naturvärdesklass.

4 Avgränsning och metodik

Metodik som har använts följer SS 199000:2014. Det huvudsakliga syftet med en naturvärdesinventering är att beskriva och värdera naturområden med betydelse för den biologiska mångfalden. En naturvärdesinventering ska enligt standarden resultera i avgränsade, bedömda områden av positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

En naturvärdesinventering omfattar endast naturvärdens betydelse för biologisk mångfald, inte andra tjänster så som geologi, kulturmiljö, upplevelse eller ekosystemtjänster så som vattenrening, fotosyntes, osv. Att bedöma dessa aspekter kräver andra bedömningsgrunder. NVI omfattar endast ett litet mått av landskapet och är inte någon landskapsekologisk analys som kan göras betydligt mer omfattande och detaljerad. NVI omfattar varken konsekvensbedömning eller bedömning av framtida naturvärde. En NVI ger inget direkt svar kring exploateringskänslighet eller utvecklingspotential.

Med naturvårdsobjekt menas här ett geografiskt avgränsat område med naturvärde som utgörs av en dominerande naturtyp och som tilldelas en gemensam naturvärdesklass.

4.1 Nivå och detaljeringsgrad

Inventeringen har genomförts genom att studera tillgängligt material, äldre inventeringar, samt genom fältbesök den 27:e och 28:e juni 2022. Inventeringen har skett i fält, nivå detaljerad med tillägg för naturvärdesklass 4.

Värdeelement som har identifierats i fält är bland annat värdefulla träd i form av grova träd eller träd med särskilt naturvärde (så som grova aspar, äldre tall, grova sälgar osv.) och skyddade kärlväxter.

4.2 Naturvårdsarter

Naturvårdsarter är arter som indikerar att ett område kan ha naturvärde, eller som i sig själva är av särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Med naturvårdsarter avses i fallet NVI arter som är skyddade, rödlistade, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Det är endast de naturvårdsarter som bedöms vara relevanta som ska användas vid en naturvärdesbedömning, till exempel ska signalarter endast beaktas i den geografiska zon och den livsmiljö där de indikerar att det finns ett naturvärde. Vid fynd av naturvårdsarter ska fyndet stå i relation till vad som kan förväntas i det enskilda fallet.

5 Karteringsunderlag

Vid förstudien inför inventeringen har befintligt karteringsunderlag enligt bilaga 2 kontrollerats. Utdrag från Artdatabanken har skett 2022-06 av offentliga data respektive skyddade data.

5.1 Artfynd

För området finns fynd registrerade sedan tidigare, det är inte några rödlistade arter inom inventeringsområdet. En rödlistad art, silkessidskivling *Volvariella bombycina* är funnen på en tomt 80 meter öster om inventeringsområdet.

6 Allmän beskrivning av området

Nedan redovisas de delområden som inventeringsobjektet består av. I denna allmänna beskrivning redovisas hela detaljplaneområdet, även områden med lågt naturvärde.

Karta över detaljplaneområdet

Karaktäristiska fotografier från området

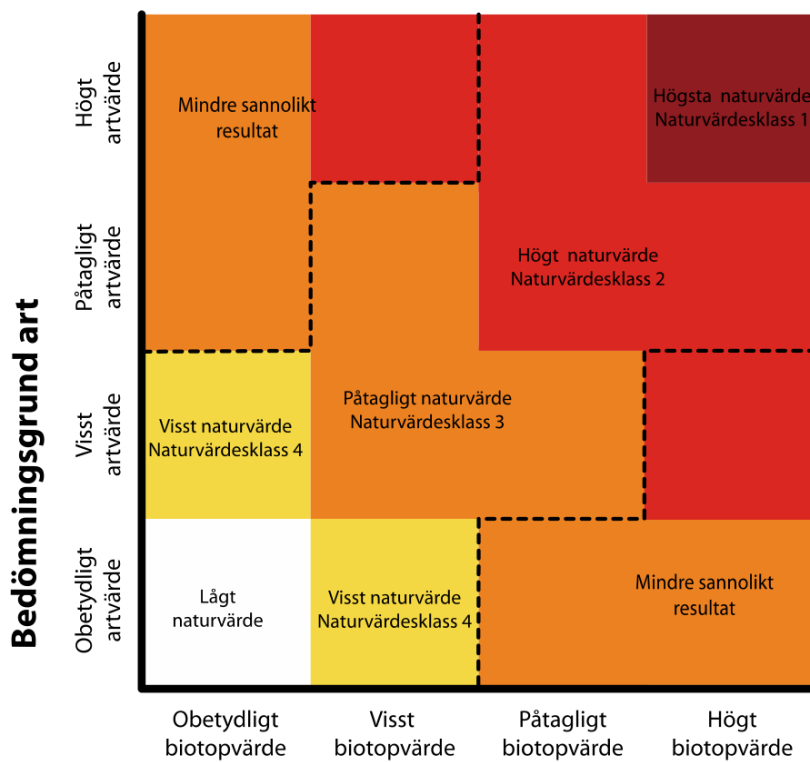

Området består av både tomtmark, gammal slättermark, kalhygge och skog i olika ålder. I området närmast Bärstad finns ett dominerande inslag av tall på torr hällmark med risbotten. I väster finns flerskiktad skog i flera skiften med både löv- och barrträd. I öster närmast åkermarken finns ett större område med friställd lövvegetation, i detta område finns ett visst inslag av död ved. I norr finns förutom ett kalhygge ett litet delområde med riklig med död ved som fortsätter öster ut utanför objektet. Åkermarken som finns i objektet övergår till tomtmark i delar men fortsätter öster ut utanför objektet och även den marken hyser liknande flora som inom planområdet. Åkermarken utanför inventeringsområdet har dock ett visst inslag av blomsterlupin.

7 Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt

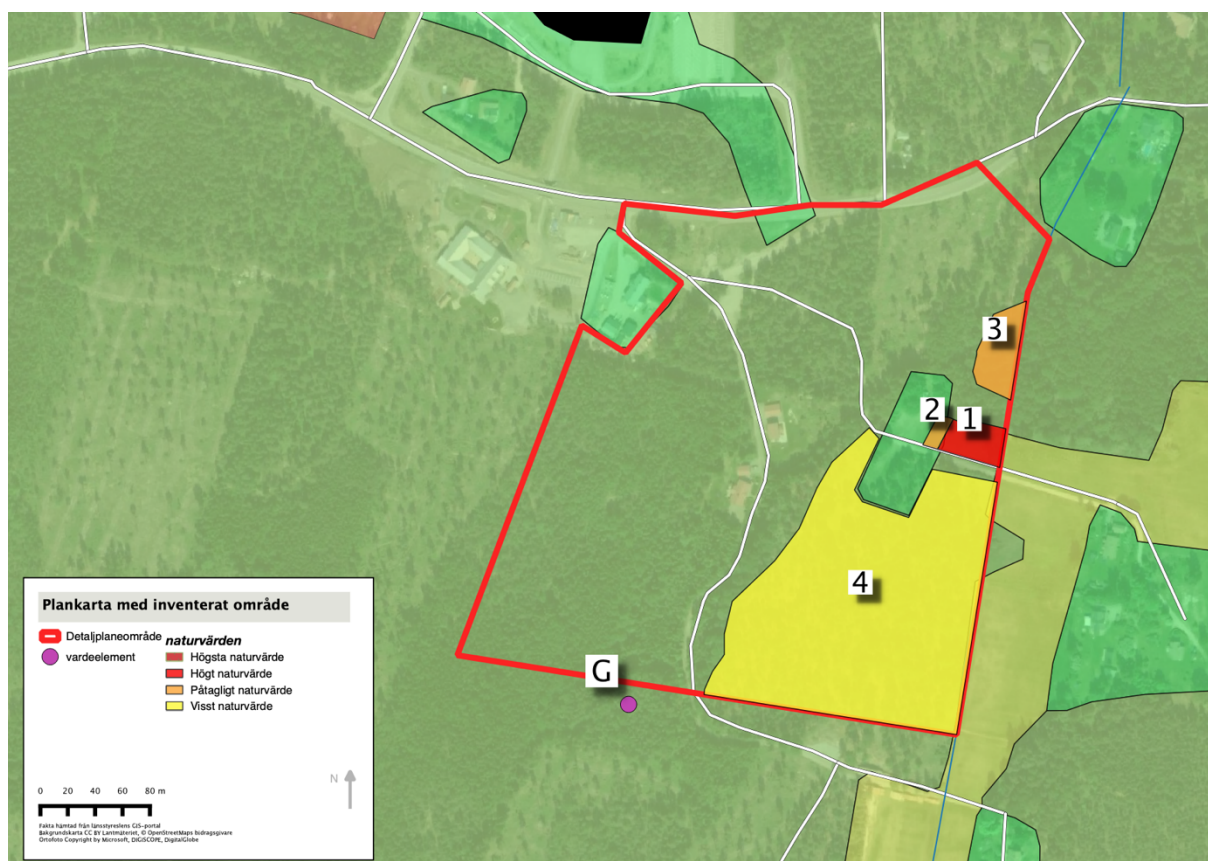
identifieras enligt SS199000:2014 och anges som naturvärdesobjekt. Ett naturvärdesobjekt ska vara så enhetligt att det kan tilldelas en gemensam naturvärdesklass. Naturvärdesklass är en sammanvägning mellan arter och livsmiljöer. Förutom naturvärdesobjekt skall även landskapsobjekt som är viktiga för den biologiska mångfalden identifieras och beskrivas. Nedan visas en principbild för naturvärdesklass från SS199000:2014 där en sammanvägning av art respektive livsmiljö leder till en naturvärdesklass.

Bedömningsgrund biotop

Principbild från SS 199000:2014 för att illustrativt beskriva hur arter respektive livsmiljöer (biotoper) leder till en bedömd naturvärdesklass.

Karta över detaljplaneområdet med Värdeelement markerade.

7.1 Naturvärdesobjekt 1

Värdering:

Värde: Högt naturvärde, Naturvärdeklass 2

Natura2000 Naturtyp fullgod 6510 Slåtterängar i låglandet

Karaktär och motivering:

I objektet finns arter som jungfru marie nycklar *Dactylorhiza maculata subsp. maculata* och nattviol *Platanthera bifolia*, blekfryle *Luzula pallescens*, ängsfryle *Luzula multiflora*, vårbrodd *Anthoxanthum odoratum*, prästkrage *Leucanthemum vulgare*, ängsvädd *Succisa pratensis* m.fl.

Trots att det inte var en riktad fjärilsinventering noterades flera exemplar av lunktgräsfjäril *Aphantopus hyperantus*, ängspärlemorfjäril *Speyeria aglaja* och ängsblåvinge *Cyaniris semiargus*.

Foto över delområde 2 och 1, fotograferat öster ut.

Objektet fortsätter även öster ut på intilliggande slättermark. I detta område har det dock kommit in lupiner vilket gör att det krävs åtgärder för att inte förlora naturvärdena.

7.2 Naturvärdesobjekt 2

Värdering:

Värde: *naturvärde, Naturvärdeklass 3*

Karaktär och motivering:

I området dominerar högrter men det finns även en hel del hävdgynnade arter, området uppnår inte Natura2000 klass men har höga naturvärden då det fortfarande finns rikligt med hävdgynnade arter samt fjärilar i området.

Foto från ängen med högorter.

7.3 Naturvärdesobjekt 3

Värdering:

Värde: *naturvärde, Naturvärdeklass 3*

Karaktär och motivering:

I området finns rikligt med lövträd, bland annat grövre sälg och asp. I området finns även inslag av död ved. Området fortsätter ut utanför planområdet med liknande livsmiljöer öster ut. Området hyser bland annat ett rikt fågelliv och ett större inslag av möjliga insektsmiljöer, Större hackspett hördes vid inventeringen.

7.4 Naturvärdesobjekt 4

Värdering:

Värde: naturvärde, Naturvärdeklass 4

Karaktär och motivering:

I området finns rikligt med lövträd friställt, inslag av död ved, hålträd och angripna lövträd.

Foto över området

7.5 Värdeelement G

Värdering: Åkergroda *Rana arvalis*

En individ fångades in och artbestämdes.

Värde: artskyddsförordningen 6§, omfattas av artskyddsförordningen och dispens måste sökas om området exploateras.

Grodjur har minskat och dess livsmiljöer också, precis utanför och i gränsen på planområdet finns ett parti med våtmark med en grävd vattenfylld grop.

Foto av groda från området.

7.6 Fridlysta kärlväxter

I ängsmarken finns både jungfru marie nycklar *Dactylorhiza maculata subsp. maculata* och nattviol

Platanthera bifolia.

Värde: *alla orkidéer är fridlysta.*

Foto över värdeelement

8 Referenser:

Artdatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. Artdatabanken SLU, Uppsala

Nitare, J. (red.) 2019. Skyddsvärd skog, Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning.

Skogsstyrelsen. ISBN: 978-91-87535-15-4

Salomon L. Fältflora över signalarter i skog. BoD ISBN 978-91-7699-600-3

SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI)- Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning: Svensk Standard SS 199000:2014

SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SIS199000: Teknisk rapport SIS-TR 1999001:2014

8.1 Referenser internet:

Artdatabanken, artportalen		http://www.artportalen.se/
Artdatabanken, artfakta		http://artfakta.artdatabanken.se
Geodataportalen		https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/
Skogsstyrelsens hemsida		http://www.skogsstyrelsen.se/
Viss		https://viss.lansstyrelsen.se/

9 BILAGA 1

9.1 Fakta om rödlista

En nationell rödlista är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Arternas status bedöms med hjälp av ett antal kriterier, som omfattar skattningar av populationsstorlek, förekomst, utbredning och trender. Utifrån denna bedömning placeras arterna i olika kategorier.

(artdatabanken 04 maj 2017)

	<i>Kategori</i>	<i>Definition</i>
EX	<i>Utdöd</i> Extinct	<i>En art (eller annat taxon) är Utdöd när det är ställt utom rimligt tvivel att den sista individen dött. (globalt)</i>
RE	<i>Nationellt utdöd</i> Regionally Extinct	<i>En art är Nationellt utdöd när det är ställt utom rimligt tvivel att den sista individen som är potentiellt kapabel till reproduktion inom regionen (landet) har dött eller försvunnet från regionen, eller ifall det var en tidigare regelbunden besökare, den sista individen har dött eller försvunnit från regionen.</i>
CR	<i>Akut hotad</i> Critically Endangered	<i>En art är Akut hotad när bästa tillgängliga data indikerar att den uppfyller något av kriterierna A-E för Akut hotad och att den därmed bedöms löpa extremt hög risk att dö ut i vilt tillstånd.</i>
EN	<i>Starkt hotad</i> Endangered	<i>En art är Starkt hotad när bästa tillgängliga data indikerar att den uppfyller något av kriterierna A-E för Starkt hotad och att den därmed bedöms löpa mycket hög risk att dö ut i vilt tillstånd.</i>
VU	<i>Sårbar</i> Vulnerable	<i>En art är Sårbar när bästa tillgängliga data indikerar att den uppfyller något av kriterierna A-E för Sårbar och att den därmed bedöms löpa hög risk att dö ut i vilt tillstånd.</i>
NT	<i>Nära hotad</i> Near Threatened	<i>En art förs till kategorin Nära hotad om den inte uppfyller något av kriterierna för vare sig Akut hotad, Starkt hotad eller Sårbar, men är nära att uppfylla kriterierna för någon av dessa kategorier nu eller i en nära framtid.</i>
DD	<i>Kunskapsbrist</i> Data Deficient	<i>En art förs till kategorin Kunskapsbrist när det inte finns tillräckliga kunskaper att utifrån dess utbredning och/eller populationsstatus göra vare sig en direkt eller indirekt bedömning av dess risk att dö ut.</i>
NE	<i>Ej Bedömd</i> Not Evaluated	<i>En art som inte har bedömts, ofta till följd av för lite kunskap, hamnar i kategorin Ej bedömd.</i>
NA	<i>Ej Tillämplig</i> Not Applicable	<i>Arter med oklar taxonomi, låg taxonomisk rang (t.ex. varietet och form), sådana som har etablerats i Sverige med människans hjälp efter år 1800, eller spontant invandrade arter efter år 1800 som inte har varit bofasta i tillräckligt många år eller generationer, hamnar i kategorin Ej tillämplig.</i>

10 BILAGA 2

10.1 Inför fältinventering har följande databaser kontrollerats

10.1.1 Databaser

Följande databaser ska kontrolleras vid inventering

- Artportalen
- Artportalen – begär uttag av skyddade data 200 meter eller 500 meter buffert beroende på bedömd relevans
- VISS
- Lokalt naturvårdsprogram
- Värdeatrakter

WMS-tjänst dvs. kartskiken är inte lokala utan uppdateras på ansvarig myndighet

- Skogsstyrelsens med
  - nyckelbiotoper,
  - naturvärden och
  - sumpskogar
  - Biotopskydd
  - Storbrukets nyckelbiotoper
- Riksintressen
  - 4 kap MB
    - Friluftsliv
    - naturvård
    - Riksintresse kulturmiljö (Riksantikvarieämbetet) (ej aktuell vid NVI)
  - 3 kap MB
    - Riksintresse yrkesfiske
    - Naturvård
    - Friluftsliv (ej aktuell vid NVI)
  - Natura 2000 enligt
    - Habitatdirektivet
    - Fågelskyddsdirektivet

Följande skikt är lokala och måste laddas ned.

- Våtmarksinventeringen
- Musslor
- Ängs- och betesmark (jordbruksverket)
- Ängs och hagmarker (jordbruksverket)

Lastkajen - trafikverket

11 BILAGA 3

11.1 Naturvärdesobjekt

Tabell från SS199000:2014 som visar på värdering och bedömning utifrån arter.

Värden för bedömningsgrund art	Naturvårdsarter	Rödlistade arter	Hotade arter	Artrikedom
<i>Obetydligt artvärde</i>	Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter.	Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.		Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Visst artvärde</i>	Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.	Enstaka rödlistade arter förekommer.		Området är artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Påtagligt artvärde</i>	Flera naturvårdsarter förekommer. Åtminstone några naturvårdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.	Enstaka rödlistade arter förekommer. Åtminstone en rödlistad art har en livskraftig förekomst.		Området är mycket artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Högt artvärde</i>	Ett stort antal naturvårdsarter förekommer. Flera naturvårdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.	Flera rödlistade arter förekommer. Åtminstone några rödlistade arter har livskraftiga förekomster.	Enstaka hotade arter förekommer.	

Tabell från SS199000:2014 som visar på värdering och bedömning utifrån livsmiljö - biotop.

Värden för bedömningsgrund biotop	Biotopkvalitet	Sällsynthet och hot
<i>Obetydligt biotopvärde</i>	Biotopkvaliteter saknar eller är av negativ betydelse för biologisk mångfald.	
<i>Visst biotopvärde</i>	Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.	Förekomst av biotop som är regionalt sällsynt.
<i>Påtagligt biotopvärde</i>	Flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning eller vara av större betydelse för biologisk mångfald.	Förekomst av biotop som är nationellt eller internationellt sällsynt. Förekomst av Natura 2000-naturtyp.
<i>Högt biotopvärde</i>	De biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finns i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.	Förekomst av biotop eller Natura 2000-naturtyp som är hotad i ett nationellt eller internationellt perspektiv.